

RIJEČ UREDNIKA

Drage čitateljice i čitatelji,

prije dvije godine i devet mjeseci nakon referenduma o Brexitu britanska je premijerka Theresa May u Bruxellesu podnijela zahtjev za napuštanje Europske unije. 29. mart 2019. trebao je postati trijumfalni datum kada bi Velika Britanija nakon četrdeset i šest

godina zbacila okove Europske unije i krenula prema novoj slavnoj nacionalnoj povijesti. U nekim drugim zemljama članicama Europske unije populističke neonacionalne stranke zaigrale su također na tu istu kartu. U vrijeme objave našeg newslettera početkom aprila vjerojatno će doći do dogovora o pomicanju Brexita što će dovesti do još nekoliko nesigurnih mjeseci. Teško da itko može nadmašiti tu dramu koja je potaknuta u domovini parlamentarne demokracije prije tri godine, a koju su izazvali neodgovorni političari. Na te dramske peripetije najviše su utjecale manipulacija i destrukcija, oportunističke političke igre moći i unutarstranačke prepirke, a ne želja za ozbiljnim političkim angažmanom. No ne moramo suočeni s tom zastrašujućom tragedijom odmah pomisliti da je došlo do

sloma demokracije. Ali ne trebamo se ni začuditi ako se na predstojećim izborima za Europski parlament još više zgroženih građana okrene od Europske unije kao spektakla u kojem više ne žele sudjelovati. Kao sojetlo na kraju tunela čini nam se angažman šesnaestogodišnje Grete Thunberg koja je u međuvremenu uspjela pokrenuti djecu i mlade da se angažiraju za veću klimatsku zaštitu i izađu na ulice i tako podsjetiti odrasle da preuzmu odgovornost – taj nam je slučaj gotovo tragično komičan u opisanom kontekstu.

Naš je zadatak da krajem maja izađemo na izbore za Europski parlament i pokažemo da smo odrasli!

Sigrid Schraml, generalna tajnica

Intervju s Lucom Van den Brandeom, novim predsjednikom Europskog centra za radnička pitanja (EZA)

Luc, ti si 24. novembra 2018. izabran na Generalnoj skupštini EZA-e za novog predsjednika EZA-e. Kako ti je na novoj dužnosti nakon što je prošlo nekoliko prvih mjeseci?

Za vrijeme Generalne skupštine u Bukureštu razgovarao sam s predstavnicima naših članica i primjetio da su svi bili jako zabrinuti zbog mnogih izazova s kojima se zaposlenici i zaposlenice u njihovim zemljama moraju suočavati. Vodio sam s njima mnoge razgovore koji su mi pomogli da jasnije shvatim misiju EZA-e. U zadnjih nekoliko mjeseci stekao sam puno jasniju sliku o našoj mreži članica i doživio doista velik angažman svih koji rade u dinamičnom timu za podršku naših aktivnosti. U tom periodu održao sam i nekoliko sastanaka sa Piergiorgiom, Norbertom i Sigrid kako bismo zajednički definirali niti vodilje našeg rada. Također sam sudjelovao i u radu Europskog socijalnog tjedna u

Milanu. Imam u vezi svega dobar osjećaj da ćemo hrabro krenuti dalje s novim snagama u rješavanje zadataka. Drugim riječima, vraćam se svojim korijenima ili kako bi to danas rekli: „Back to my roots“.

Za mnoge naše članove bio si novo lice. Kada si se prvi puta susreo s EZA-om?

O EZA-i sam dosta čitao u raznim izvještajima i publikacijama. Ali puno sam više saznao putem osobnih kontakata u socijalnim pokretima u kojima sam i sam godinama bio vrlo aktivan u europskim razmjerima. Tada sam se upoznao s vrijednostima koje EZA zastupa. Za mnoge sam članove novo lice, ali što se mene tiče, u EZA-i sam susreo mnoga meni već prije poznata lica.

Koji su po tvom mišljenju najveći izazovi s kojima se EZA mora suočiti u narednih nekoliko godina?

Mi smo suvremenici neobičnog doba. Živimo u globaliziranom i kompleksnom svijetu brzih promjena i teško nam se osjećati sigurno i zaštićeno tamo gdje živimo i radimo. Svi mi osjećamo kao da nam mnogo toga izmiče kontroli. To naravno dovodi do gubitka povjerenja. A povjerenje može uspijevati samo kada postanemo svjesni da zajedništvo rađa uspjehom. Zato je važno da zajedno gradimo društvo koje se bazira na zajedničkim vrijednostima i ciljevima. Želimo društvo koje će se zalagati za mir i sigurnost, koje čovjeku daje snagu i odgaja ga za sve prisutniji interkulturalni dijalog u svijetu u kojem svatko treba naći svoje mjesto. Digitalna revolucija, robotika i umjetna inteligencija sastavni su dio tih promjena. Navedene činjenice okvir su koji EZA mora uzeti u obzir u

svojim analizama, na svojim seminari-
ma, konferencijama i diskusijama.

Što želiš potaći u radu EZA-e u slijedeće četiri godine kao predsjednik?

EZA je u zadnjih nekoliko godina napravila jako velik posao osobito na području izgradnje mreže naših članica. Taj je posao EZA odradila vrlo kvalitetno. Na takvom fundamentu želimo graditi i dalje. No vrijeme nosi svoje, nove izazove koji nadrastaju iskustva jedne branše pa nam je zato potrebno raditi tako da se ta iskustva povežu i nadgrade. Tako ćemo povećati efekt naših nastojanja u europskim društvima. Važno je da naš rad nije upućen samo insajderima nego da je otvoren i za ljude koje zanima naše stajalište. Zbog toga se moramo povezati s lokalnim akterima, usmjeravati naše diskusije tako da budu povezane s aktualnim događajima. Vrlo je važno staviti u fokus mlade ljude koji nemaju posao i angažirati se za sve vezano uz uvjete rada svih koji su u radnom odnosu. Moramo prilagoditi i našu komunikaciju digitalnom dobu i povezati se s drugim akterima. Naši seminari trebaju uroditi plodnim idejama koje će obogatiti javnu diskusiju i dospijevati na dnevni red politike i političara, a to su prije svega: više blagostanja, više zajedništva i rad dostojan čovjeka za sve. Tako će EZA postati još relevantnija.

Što ti misliš o Europi neposredno prije izbora za Europski parlament? Što bi se po tvom mišljenju moralo desiti pa da se ostvari jedna istinski socijalna Europa?

Ove godine Europljani i Europljanke biraju novi saziv Europskog parlamenta. Ali na zadnjim parlamentarnim izborima utvrdili smo da se nažalost velik dio birača nije odazvao na izbore. Izuzetno je, međutim, važno da svaki zaposlenik i svaka zaposlenica jasno iskažu svoje mišljenje i daju svoj glas. To je izuzetno važno sada učiniti zbog porasta populista i ekstremista koji stavljaju na kocku demokratske tekovine Unije i dovode ih u opasnost. Oni iskorištavaju u svoje svrhe teme kao što su socijalna nejednakost, nesigurnost i strah i pritom koriste dezinformacije kako bi privukli glasače. Puno je toga zato na kocki i moramo biti budna duha. Jedino tako će nam uspjeti da se i dalje ostvaruju socijalne inicijative predsjednika EU Komisije Junckera i posebno EU povjerenice Marianne Thyssen s podrškom Europskog parlamenta i Vijeća. Važni su također i koraci za daljnju realizaciju Europskog stupa socijalnih prava u čijoj je osnovi solidarnost kao i novi elan za istinski i pravi socijalni dijalog.

Želiš li nam reći nešto i o Tvojim obitelji?

Odrastao sam u obitelji koja je bila vrlo društveno angažirana. U mojoj obitelji supruga je bila i ostala okosnica naše obitelji za mene, naše troje djece i njihove supruge i supružnike. Posebno smo naravno ponosni na naše unuke, ima ih šestoro, a mi, kao što to uvijek svi djedovi i bake rade, mislimo da su jedinstveni i fantastični.

Moja je supruga predavala neko vrijeme strane jezike, a sada to radi volonterski. Davala je jezičnu poduku izbjeglicama, a angažirala se volonterski i šire, osobito u našoj crkvenoj zajednici gdje je predavala katekizam. Sa zajedničkim prijateljima volonterski smo angažirani u Društvu za decu s posebnim potrebama. Moja mi je supruga uvijek davala veliku podršku, ali je bila i moj najveći kritičar i uvijek je nastojala da ostanem čvrsto na zemlji, što je ponekad bilo doista potrebno.

Koji su Tvoji hobiji?

Nikada baš nisam imao puno vremena za hobije. Rado pješačim u prirodi, dosta tada fotografiram i mislim da su mi te fotografije prilično dobre, iako to mišljenje ne dijele uvijek baš svi koji me poznaju.

Koji nam knjigu možeš preporučiti?

To bi bili „Plodovi gnjeva“ Johna Steinbecka. I danas mi je ta knjiga još uvijek jedinstvena jer nas konfrontira sa izazovima izbjeglica i migranata i pokazuje nam borbu čovjeka u potrazi za boljim životom.

Nedavno sam s velikim zanimanjem pročitao i knjige Paola Cognettija „Osam brda“ i „Ljeto u planinama“. U njima autor prikazuje međudnos čovjeka i prirode.

Kakvu muziku najradije slušaš?

Najviše me još uvijek ganu djela Johanna Sebastian Bacha, njegove pasije, kantate i koncerti za violončelo. U njima svaki puta doživim vječnost i kao da povezuju zemlju s nebom. A mojoj romantičnoj crti najviše gode uvertire i nocturna Frederica Chopina.

Što bi sve ponijeo na pusti otok?

Poveo bih suprugu, vlastita sjećanja i ...dalekozor.

Pitanja: Victoria Znined ■

„Budućnost rada“ tema EZA-inog seminara u Bukureštu povodom stogodišnjice Međunarodne organizacije rada

Cilj seminara „Budućnost rada“ bio je pružiti doprinos obilježavanju stogodišnjici postojanja Međunarodne organizacije rada (MRO), a realiziran je u suradnji Cartel Alfa-e i EZA-e uz participaciju ACTRAV-a (Bureau for Workers' Activities). Seminar se održao u Bukureštu od 4. do 6. februara 2019.

Sudionici seminara razmijenili su mišljenja o političkim i ekonomskim uvjetima budućeg svijeta rada u globalnom kontekstu i diskutirali su o vrijednostima koje bi mogle igrati važnu ulogu iz perspektive religioznih zajednica vezanih uz oblikovanje budućih radnih uvjeta.

Tom je prilikom predstavljen i nedavno objavljen Izvještaj globalne komisije o budućnosti rada koji je dala izraditi Međunarodna organizacija rada. Sudionici su diskutirali o sadržaju Izvještaja osobito vezano uz izazove koje donosi budućnost rada i pritom su također iznosili svoje prijedloge za suočavanje s tim novim izazovima. U Izvještaju se poseban naglasak stavlja na mjere koje je potrebno poduzeti kako bi čovjek i njegov rad bili u središtu socijalne i ekonomske politike i poduzetničkog djelovanja. Tom prilikom istaknuta je također i važnost ljudskih znanja i vještina koje treba posebno naglašavati i uvijek ih isticati, a istodobno se zalagati za jačanje insti-

tucija rada i uvjete koji će osigurati održiv rad dostojan čovjeka.

Tom prilikom također je istaknuta velika važnost Međunarodne organizacije rada i nakon sto godina od osnivanja te je naglašeno da sindikati – iako Konvencije Međunarodne organizacije rada nemaju obvezujući karakter – kroz njih dobivaju mnoge instrumente koje mogu koristiti kako bi se efikasno angažirali za radnička prava.

Rezultat seminara u Bukureštu je između ostalog i zajednička [Izjava](#) kojom se ističu spoznaje Izvještaja Međunarodne organizacije rada i kojom se pozivaju svi na suradnju koja će omogućiti bolju budućnost za sve. *Sigrid Schraml* ■

Vrijeme puno izazova za rad i socijalni dijalog

Od 14. do 16. februara 2019. održan je u Milanu Europski socijalni tjedan (ESW). Više od stotinu sudionika i sudionica iz dvadeset i jedne europske zemlje razmatrali su velika socijalna, ekonomska i društvena pitanja s kojima se suočava Europa i na koja je potrebno naći realne odgovore.

Na početku je uvodno izlaganje održao predsjednik instituta „Notre Europe“ („Naša Europa“) i bivši premijer Italije, Enrico Letta, a sadržaj je bio pregled aktualne političke situacije u Europi.

EU-povjerenica Marianne Thyssen istakla je u svojoj video poruci da „samo sa Europskim stupom socijalnih prava uspjeti na vrh europskog dnevnog reda plasirati socijalne teme. (...) Naša su društva suočena s vrlo brzim promjenama koje su posljedica globalizacije, klimatskih promjena, demografskih promjena, migracija i digitalizacije. Mi te promjene ne možemo zaustaviti, ali ne možemo ih ni samo pasivno prihvaćati. Naš je zadatak sudjelovati u promjenama i postati arhitekti naše vlastite budućnosti.“

Zastupnik u Europskom parlamentu Claude Rolin, bivši generalni tajnik Belgijskog saveza kršćanskih sindikata ACV-CSC, naglasio je slijedeće: „Rad-

S lijeva na desno: Paolo Cesana, direktor FLC-a, Luc Van den Brande, predsjednik EZA-e, Claude Rolin, zastupnik u Europskom parlamentu, Herbert Metzger, predsjednik ESW-a, Carlo Costalli, predsjednik MCL-a, Enrico Letta, bivši premijer Italije, predsjednik Notre Europe, Massimiliano Sabbadini, predsjednik FLC-a

ničke organizacije imaju vrlo važnu ulogu kada je riječ o anticipaciji promjena i upravo promjene moraju postati središte svih njihovih pregovora. Osobito je važno da im je u fokusu cjelovito učenje jer ne smijemo dozvoliti da poduzeća otpuštaju dio svojih zaposlenika i na njihovo mjesto zapošljavaju zaposlenike koji znaju raditi s novim tehnologijama. Ta poduzeća trebaju s obzirom na perspektive promjena pravovremeno investirati u stručno usavršavanje postojećih zaposlenika.“

Transformacija rada u budućnosti

Prvi blok sadržaja na konferenciji Europskog socijalnog tjedna sadržavao je tri težišta. Prvo je težište bilo usmjereno na potragu odgovora vezano uz pitanje: „Hoće li u budućnosti biti posla za sve?“ John Hurley, voditelj istraživačkog odjela u Eurofoundu, pružio je odgovor na to pitanje kroz cijeli niz brojki i statističkih izvještaja. Između ostalog izjavio je da „stupanj zaposlenosti i broj realiziranih radnih

sati u Europi i Sjedinjenim Američkim Državama nikad nije bio toliko visok kao danas.“ Drugo težište bavilo se pitanjem „Budućnost rada“, a uvodno izlaganje održao je Emmanuel Agius sa Sveučilišta Malta. Agius je u svom izlaganju osobito istakao etičku komponentu rada: „Ne mogu tehnologije same definirati rad, na to utječu prije svega naše socijalne, financijske i ekonomske politike i prakse jer one određuju što mogu i smiju činiti tehnologije, one su te koje utječu na smanjenje ili porast nejednakosti i na to mogu li ljudi živjeti od svoga rada.“ Za treće težište bila je zadužena potpredsjednica Njemačkog saveza sindikata i potpredsjednica CDA, Elke Hannack, a tema koju je iznijela odnosila se na posljedice digitalizacije i nove oblike zapošljavanja: „Područje koje jako dobro ilustrira promjene u svijetu rada pod utjecajem digitalizacije je tzv. platformska ekonomija. (...) Ono što sigurno znamo je da je to oblik „rada u budućnosti“ i da se taj oblik rada u svim aspektima razlikuje od postojećih normalnih radnih odnosa.“

Socijalni dijalog hitno potreban

Drugi tematski blok bavio se važnošću i realnošću socijalnog dijaloga. Pet predstavnika sindikata iz Bugarske, Poljske, Španjolske, Francuske i Italije diskutirali su pod moderacijom Jana Van Peteghema (HIVA/Belgija) o tome da je izuzetno važno području socijalnog dijaloga dati nove impulse ne samo u vlastitim zemljama nego i na europskoj razini, a pritom su istakli da im to u vlastitim zemljama ne ide baš lako. Problem je da nedostaju mehanizmi usklađivanja među pojedinim sindikatima i savezima ili, ako postoje, razlikuju se u metodama i tradiciji. Kolektivno pregovaranje otežano je i zbog toga što nedostaju reprezentativne udruge poslodavaca i tradicija konstruktivnog dijaloga, ali unatoč teškoćama diskusija je pokazala da postoji izražena pozitivna motivacija i odlučnost da se borba nastavi.

Rastuća nejednakost

U trećem sadržajnom bloku istakao je Antoine Hérouard, pomoćni biskup

Lilla i predsjednik Socijalnog odbora Komisije Biskupske konferencije Europske unije (COMECE), nužnost veće jednakosti prije svega što se tiče područja rada, plaća, imovine i time naravno standarda ljudi.

Bea Cantillion, direktorica Centra Herman Deleeck za socijalnu politiku Sveučilišta Antwerpen u svom je predavanju predočila znanstvenu analizu rastuće nejednakosti i iznijela vrlo artikulirane prijedloge koje bi politika trebala usvojiti ako želi donijeti efikasnije mjere na tm području i istakla: „Naš je zadatak raditi istodobno na više područja, a to su: socijalna sigurnost, pravedni porezi, socijalne investicije, regulacija novih oblika rada i socijalna ekonomija. Ali za početak možemo realizirati već dva od dvadeset načela koje sadrži Europski stup socijalnih prava, a to su Načelo 14 o primjerenom minimalnom dohotku i Načelo 6 o primjerenom minimalnoj plaći.“

Leo Pauwels,
počasni predsjednik EZA-e. ■

Poticanje učenja u poduzećima

Dr. Jeff Bridgford, King's College London, odgovorna osoba za sadržaj projekta, drži govor na završnoj konferenciji u Berlinu

U Europi je došlo do temeljite transformacije rada, ekonomije i društva. S jedne strane promjene je potakla digitalizacija, a s druge učinile su to klimatske promjene. Zbog toga su se mnoge branše kompletno transformirale u tehnologiju koju koriste za radne procese. To je imalo za posljedicu masivna restrukturiranja proizvodnih procesa i vrste zaposlenosti i taj se proces i dalje nastavlja. Sindikati se angažiraju da svi ljudi mogu participirati u svijetu rada i naći dobar posao te se tako i dalje raz-

vijati kao ličnosti. Da bi se to ostvarilo potrebno je na prvom mjestu imati dobro obrazovanje. Osobito je važno zato da se omogući bolje obrazovanje i dokvalifikacija zaposlenika i nezaposlenih radnika jer će svi morati držati korak s povećanom razinom zahtjeva kompetencija. Za siguran profesionalni razvoj tijekom cijelog života u budućnosti će biti ključno dobro i osigurano obrazovanje i daljnje stručno usavršavanje u struci.

To daljnje obrazovanje i usavršavanje u struci zaposlenika ovisit će o tome da li će imati savjetnike kojima se mogu obratiti i uz čiju pomoć će moći kreirati daljnje vlastite profesionalne perspektive. Jednako je tako važno i pitanje hoće li se vrijeme potrebno za učenje integrirati u radne procese i hoće li zaposleni pritom dobivati i financijsku pomoć. U poduzećima je dakle posebno važno stvarati jedno novo razumijevanje o tome kako se stječu potrebne kvalifikacije i kako se mogu dalje razvijati kompetencije zaposlenika. Pritom je osobito važno uskladiti potrebe radne organizacije sa daljnjim stručnim obrazovanjem i razvojem zaposlenika i zaposlenica.

Kako to ostvariti i koje korake treba poduzeti za realizaciju navedenih ciljeva stajalo je u središtu interesa konferencije Njemačkog saveza sindikata (DGB) koja se održala u novembru 2018. Ta je konferencija bila završetak dvogodišnjeg projekta ostvarenog u suradnji s europskim sindikatima iz Rumunjske, Italije, Bugarske, Latvije i Njemačke. Projekt se odvijao pod rad-

nim naslovom „SACADOS – Supporting Anticipation of Change and Development of Skills“ (SACADOS – Podrška i anticipacija promjena i razvoja vještina“). Nositelj projekta bilo je poduzeće „bfw“ - Centar za daljnje stručno obrazovanje DGB-a. Projekt je bio financiran sredstvima Europske komisije.

Sudionici projekta razmjenjivali su iskustva i posjećivali su razna poduzeća u zemljama angažiranim na projektu. Temeljem tih iskustava razvijali su strategije vezane uz konkretne mjere poticanja učenja u poduzećima koje se mogu realizirati temeljem sindikalne participacije.

Elke Hannack, potpredsjednica DGB-a, na konferenciji je osobito istakla slijedeće: „Daljnje stručno obrazovanje i usavršavanje mora u sebi sadržavati i perspektivu zaposlenika koja je u jednakoj mjeri važna za posao. Ključno je da zaposlenik uvijek ima pravo na informacije i konzultacije, jer to je participacija u njegovim mogućnostima zastupanja. Nije dopustivo da mi kao sindikati reagiramo tek onda kada

uprava zatraži novu razinu kvalifikacija od zaposlenika. Mi moramo biti informirani o svemu, tj. kad uprava započne taj proces moramo se i mi uključiti kako bismo i mi mogli izreći svoja razmišljanja i zahtjeve.

Naš je zadatak izraditi strategije za daljnje stručno usavršavanje i obrazovanje. Taj proces započinje opisom potrebnih kvalifikacija u poduzećima, nastavlja se katalogom potrebnih edukativnih mjera za zaposlenika i završava u sistematizaciji razvoja personala poduzeća. A kad nam to uspije u jednom poduzeću, model trebamo kopirati za cijelu branšu.“

Tijekom projekta razvijen je sistem alata (Toolkit), a njegovi korisnici su aktivni predstavnici radničkih interesa kao npr. članovi radničkih vijeća, sindikalni povjerenici, mentori. Njima je potrebno osigurati podršku kako bi bolje radili na procesima informiranja, konzultiranja i participacije u poduzećima.

U tom kontekstu istaknute su slijedeće teme:

- Prava zaposlenika na daljnje stručno usavršavanje i obrazovanje
- Prava i mogućnosti svih koji zastupaju interese zaposlenika u poduzećima
- Mogućnosti financiranja
- Dobri argumenti za daljnje stručno usavršavanje i obrazovanje
- Primjeri dobrih uspjeha iz prakse
- Instrumenti za analizu potreba daljnjeg stručnog usavršavanja i obrazovanja

Na kraju konferencije istaknuto je da daljnje stručno usavršavanje i obrazovanje nije stvar koja sama od sebe kreće. Svi mogu u prigodnim govorima isticati kako je daljnje stručno usavršavanje i obrazovanje jako važno ali to ostaje bez efekta ako nije popraćeno dobrom regulativom, sporazumima i ugovorima čija su tema kvalifikacije za budućnost. Europske i nacionalne preporuke vezane uz daljnje stručno usavršavanje sadržaj su „Manifesta iz Sofije“ koji je dostupan na: www.bfw.de/gfw/forschung-und-projekte/SACADOS

Hans Ulrich Nordhaus, voditelj Odjela za europsku obrazovnu politiku DGB-a ■

Težišta obrazovnog programa EZA-e za 2019.godinu

Teme „Zapošljavanje mladih“, „Budućnost rada – promjene u radnim odnosima“ i „Sigurnost i zaštita zdravlja na radnom mjestu“ tvore težišta obrazovnog programa Europskog centra za radnička pitanja u godini 2019. Ove godine nastavljamo i s obradom teme „Strategije europskih institucija“, a koncentrirat ćemo se posebno na „Budućnost socijalne Europe – modaliteti djelovanja i perspektive Europskog stupa socijalnih prava i ostalih socijalnih politika“. Poseban projekt za predstavnike radničkih organizacija na Zapadnom Balkanu nastavlja se i ove godine. Bavit ćemo se također i temama kao što su „Integracija migranata i izbjeglica na tržištu rada“, „Inkluzivna tržišta rada“, „Izgradnja kapaciteta“, „Doprinos koji radničke organizacije daju za socijalnu pravdu u Europi“ te „Rad i život u digitaliziranom svijetu“. Detaljan program obrazovnih aktivnosti možete proučiti na našem [internetskom portalu EZA-e](#). Početak naših obrazovnih aktivnosti je seminar MOSZ-a (Munkástanácsok

Országos Szövetsége) na temu „Jačanje komunikacijskih strategija za radničke organizacije“ koji se održava od 4.do 5.aprila 2019. u Budimpešti (Mađarska) u okviru EZA-inog posebnog projekta za radničke organizacije Zapadnog Balkana. Victoria Znined ■

IMPRESSUM

Izdavač

EZA
Europski centar za radnička pitanja
Johannes-Albers-Allee 2
53639 Königswinter
Tel. +49 - 22 23 - 29 98 - 0
Fax +49 - 22 23 - 29 98 - 22
E-mail adresa: eza@eza.org
www.eza.org

Redakcija

Sigrid Schraml (odg.), Matthias Homey, Norbert Klein, Victoria Znined

Dizajn i tisak

HellaDesign, Emmendingen
E-mail adresa: helladesign@web.de

Fotografije

EZA, Eddy Vanacker, DGB

Izlazi

4 puta godišnje

Publikaciju financijski
podupire Europska unija